Конгрес Українських Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 27 березня 2007 року № 13 (177)

ПОВАЖАЙМО МАЙДАН

Пам'ятаймо українську перемогу і плекаймо нову. Не раз ще повернемося ми на Майдан – символ подолання метастазів совєтчини – червоних директорів та комуно-кадебістів. Український народе! Захищай себе! Попри те, що нині у Верховній Раді – до 80 відсотків "лазаренків у законі".

Маруся БОДНАР

Моє глибоке переконання: у березні 2006 року демократичні сили не програли вибори, а регіонали не виграли їх. Зверніть увагу: соціалісти та комуністи значно поступилися нашоукраїнцям, а БЮТ обійшли лише біло-блакитні. Втім, минув тільки рік, а виборці, що віддали голоси за комуністів, соціалістів та регіоналів, вже зрозуміли, кого посадили у крісла Верховної Ради України. Ця споріднена суміш утворила так звану антикризову коаліцію, куди, якщо називати речі своїми іменами, увійшли кар'єристи, комуно-кадебісти, представники кримінілітету та маятники-соціалісти. Як мовиться, ворон воронові ока не виклює. Насправді то є кризова коаліція, що домоглася реваншу, зліпила свій уряд, по суті не лише антипрезидентський, а й антидемократичний, антинародний та антиконституційний.

Перегони-2006 виявили величезні хиби пропорційної системи: виборці не знають своїх безпосередніх обранців, не мають з кого запитати за прорахунки. А партійні лідери кожен на свій лад брешуть народові, аби зберегти свої насиджені місця. В. Янукович, О. Мороз, П. Симоненко, М. Азаров керують Україною так само, як ЦК КПУ, що дослухався до вказівок Москви та її політбюро. Нині ця кризова суміш теж бере під козирьок Москві та В. Путіну. А північний сусіда залюбки підгодовує "п'яту колону" в Україні – всіх герасімових, вітренків та чимало іншої нечисті. Усі дії п'ятиколонників спрямовані проти суверенності України. Найбільше вигоди й реваншистської втіхи від того має кризова коаліція. Але радість уряду Януковича – наївна і куца, бо надто довго їхній тиск український народ не терпітиме. Якщо терпець урветься – нехай лишень встигнуть сісти на літаки, аби щезнути з України назавжди. І вони про це добре знають, тому прагнуть з користю для себе використати час.

Шкода лишень тих виборців, котрі голосували проти регіоналів, комуністів та соціалістів, адже цю одіозну масу певний час доведеться терпіти всім. М. Азаров якось висловився вельми однозначно: щоб підвищити економічні показники держави, треба зменшити доходи населення. Ніде у світі чиновник, який відає в уряді фінансами, не дозволить собі сказати щось подібне. Інакше такому Азарову довелося б довго і публічно перепрошувати.

А пересічні українці добре бачать різницю між тим, якими були оплата за газ, комунальні послуги, виплати при народженні дитини, пенсії, зарплати та ціни тоді, коли уряд очолював Юрій Єхануров й нині, коли біля урядового керма стоять В. Янукович, М. Азаров, Д. Табачник з компанією.

Пам'ятаймо про всі преференції, що їх нам подарувала помаранчева революція. Починаючи з 2004 року, завдяки наполегливій праці Президента України Віктора Ющенка, міністра закордонних справ Бориса Тарасюка, міністра оборони Анатолія Гриценка Європа, США та Канада почали дивитися на Україну іншими очима.

Закінчення на 3-й стор.

ВІДВЕРТО

НЕ МАРНУЙМО ЧАСУ!

Звернення до Президента України однієї з когорти "малих українців"

Майдан гудів, вирував, скандував. Україна кипіла. Увага світової громадськості була прикута до цих подій.

Майдан, можна сказати, на своїх плечах поніс Вас і посадив у крісло Президента. Українці нетерпляче очікували викорінення і ліквідації наслідків панування затхлого кучмівського режиму.

Дуже прикро, але сталось не так, як очікували.

Недотримання слова, безвідповідальні заяви, боязкі, нерішучі дії керівництва держави звели нанівець зусилля Майдану. Бізнес не був відділений від влади, а це суттєва помилка. Ви не тільки не дотримали гасла Майдану "злочинці будуть сидіти за гратами", а навпаки, добровільно віддали владу їм і противникам незалежності України – тим, для кого головним є шкурні інтереси, а не інтереси українського народу. За Вашого сприяння вони, замість того, щоб сидіти за гратами, сидять у Верховній Раді і Кабінеті Міністрів, а справжні патріоти, для яких вільна Україна понад усе, залишилися поза владою. А це зрада інтересів українського народу, гасел Майдану.

Мав рацію відомий російський байкар Крилов, коли писав: "... с волками иначе не делать мировой, как снявши шкуру с них долой".

Ці слова кожен з нас має добре пам'ятати, а Ви знехтували цим постулатом, сподіваючись, що хижак стане вегетаріанцем. Марно, так у природі не буває. Перемагає сильніший.

Вождь має бути людиною сильної волі, принциповим, наполегливим.

У ситуації, яка склалась, єдиним порятунком, на мою думку, є дострокові вибори до Верховної Ради.

Але до цього потрібно готуватися, а не знову марнувати час.

Тетяна КОСЕНКО,
м. Вінниця

НА ЧАСІ

ГАНЬБА. ДАЛІ БУДЕ?

Кінах як дзеркало убожества української політики

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ,
"Нація і держава"

Останні події на владному олімпі свідчать про загострення політичної боротьби "помаранчевих", позиції яких, вочевидь, слабішають чи не щодня, – з "синьо-біло-червоно-рожевими". Доволі відчутними ударами по нашоукраїнцях у парламенті став демонстративний перехід до протилежного табору А. Кінаха, а також втеча у тому ж напрямку дев'ятьох нардепів БЮТ та "Нашої України". Таким чином, "антикризова коаліція", перейменована після її поповнення Кінахом у "коаліцію національної єдності", наразі нараховує близько 260 "багнетів". До омріяної цифри "300", яка дозволить В. Януковичу і компанії вирішувати в країні, по суті, будь-які владні і переважну більшість майнових питань, залишається зібрати не так вже й багато "народних обранців". Якщо відповідає дійсності інформація про мільйонні суми, котрі пропонуються депутатам з опозиції за перехід до коаліціянтів, то подібний рубіж видається не таким уже й фантастичним.

Нагадаю, що досі конституційної більшості в парламенті за весь період незалежності не могла зібрати жодна політична сила.

Не варто, мабуть, пояснювати, чого очікувати країні у разі, якщо фантазії Януковича про триста голосів у підконтрольному йому парламенті стануть реальністю.

Втім, варто дещо сказати, тим більше, що в таборі донецьких цього особливо і не приховують.

Насамперед, йдеться про другий етап т. зв. політичної реформи. Минулого тижня прем'єр Янукович заявив, що цієї мети буде досягнуто вже до кінця нинішнього року. "Ми зробимо все, щоб реформа місцевого самоврядування в цьому році відбулася", – сказав він, закриваючи розширене засідання Кабміну за участі губернаторів. Тобто – йде мова про наступний етап перекроювання Конституції, з внесенням змін уже на рівні місцевої влади. Скоріш за все, буде зокрема здійснено спробу ліквідувати державні адміністрації в областях та збудувати нову вертикаль влади з виконкомів місцевих рад. Про це, до речі, заявив днями голова Херсонської обласної ради Володимир Демьохін, виступаючи на Форумі депутатів місцевих рад Херсонщини. На цьому ж зібранні, поки що вустами політичних маргиналів, було оприлюднено й деякі інші наміри. Так, депутат Херсонської облради Володимир Овчаренко заявив про "необхідність термінового усунення Ющенка з поста президента і негайного скасування самої посади президента. Всю цю помаранчеву граю на чолі з леді Ю треба посадити, щоб вони не заважали нормальній роботі парламенту і уряду", – додав Овчаренко.

Закінчення на 3-й стор.

АКТУАЛЬНО

РАНИ УКРАЇНИ ВОЛАЮТЬ І КЛИЧУТЬ ДО БОРОТЬБИ

Нам сьогодні доводиться знову і знову повторювати гіркі Шевченкові слова: "Доборолась Україна до самого краю...".

У моєму обласному центрі Кіровограді державною мовою розмовляють лише ті, хто приїхав сюди з села.

Московський мер Лужков приїздить на українську землю Криму і закликає громадян України до сепаратизму, а українська влада не реагує адекватно на такі ворожі випади.

Список негараздів, від яких сьогодні страждають українці, можна продовжувати і продовжувати. Рани України тяжко болять і кличуть нас, її дітей, до послідовної і непримиренної боротьби з тими, хто їй тих ран завдавав і продовжує завдавати. Нам, борцям, потрібен новий Майдан, який маємо провести так, щоб переміг народ, а не партійні егоїсти-обіцяльники, які, добравшись до високих посадових крісел, відразу забули про всі свої обіцянки. Маємо взяти з собою все необхідне, щоб, не потребуючи допомоги з боку грошових мішків, піти з Майдану тільки тоді, коли доб'ємося свого. Наші вимоги мають бути такі: заборонити проходження кандидатів за партійними списками; виборча система повинна бути мажоритарною; відновити в паспорті графу "національність"; депутати не мають права балотуватися більше двох разів; заборонити партії, що роздмухують національну ворожнечу; потрібен закон про відкликання депутата, який не виконує своїх обіцянок.

Особливу увагу нам треба звернути на злочинну діяльність численних партійок, які завдають великої шкоди національній справі, бо створені не для боротьби за Україну, а для задоволення корисливих амбіцій їхніх лідерчуків. Для кожного українського патріота має стати правилом: за представників кишенькових партій не голосувати! Усі патріотичні сили мають об'єднатися в одну партію, яка успішно подолає антиукраїнську навалу регіоналів, комуністів, соціалістів і їм подібної нечисті.

М. ГОРОБЧЕНКО,
м. Новомиргород,
Кіровоградська область

ЄДНАЙМОСЯ, БРАТИ МОЇ!

Упродовж усієї історії українського народу головною причиною наших поразок були роз'єднання і розбрат. На жаль, у наш час становище не змінилося. З тієї ж причини влада в Україні потрапила до рук антидержавників, які не виражають інтересів українського народу. А патріотичні сили опинилися поза владою, в результаті чого виникла загроза незалежності нашої держави.

Тож робімо висновки з допущених помилок. Єдиним засобом виходу із загостреної нинішньої політичної кризи є повернення патріотичних сил до влади.

Тому найголовнішим зараз є консолідація патріотичних сил – від цього залежить наше майбутнє.

Треба створити коаліцію українських патріотичних демократичних сил.

Це буде потужна сила, яку, поза сумнівом, підтримає більшість українського народу.

Після приходу коаліції до влади необхідно скасувати недоторканність депутатів усіх рівнів, щоб унеможливити проникнення до їхніх лав порушників закону і не ставити депутатів понад народом.

Україною повинні керувати патріоти України, а не олігархи та антидержавники.

Для реалізації вищевикладеного в найближчий час слід розпустити Верховну Раду і провести дострокові вибори.

Наше майбутнє в наших руках, тож борімося за нього.

Єднаймося, і Бог нам допоможе!

Тетяна КОСЕНКО,
м. Вінниця

КУН У ДІЇ

КУНІВЦІ ІНІЦІЮЮТЬ ПРАВОВИЙ ВСЕОБУЧ

Конгрес Українських Націоналістів відкрив у Тернополі громадську приймальню.

Тернопільська обласна організація Конгресу Українських Націоналістів відкрила громадську приймальню депутатської фракції в обласній раді "Національний вибір".

З нагоди відкриття громадської приймальні відбулася прес-конференція голови ТОО КУН В. Чибраса, керівника благодійної правозахисної громадської організації "Аквітас" М. Кравчука, керівника молодіжної референтури ТОО КУН Г. Жулковської.

Як повідомив В. Чибрас, громадська приймальня працюватиме за адресою: м. Тернопіль, бульвар Т. Шевченка, 3, кім. 23. Прийом громадян здійснюватиметься з понеділка до четверга з 15 до 18 години. Кожної середи з 15 до 17 год. громадян прийматимуть депутати обласної та міської рад.

При громадській приймальні постійно діятиме юридична консультація, яку надаватимуть представники благодійної правозахисної громадської організації "Аквітас". Під час прес-конференції керівник цієї організації, член КУН, викладач Юридичного інституту Тернопільського національного економічного університету М. Кравчук розповів про те, як діятиме юридична консультація, і що до неї залучатимуться студенти юрфаку.

Прес-служба ТОО КУН.

ПРЕЗИДЕНТЕ, ВИПРАВІТЬ ПОМИЛКУ...

З глибоким здивуванням і обуренням сприйняла Львівська обласна організація КУН звістку про нагородження орденом Ярослава Мудрого III ступеня однієї з найодіозніших осіб у сучасній Україні – колишнього генерального прокурора України Михайла Потебенька.

Нам усім ще на пам'яті "мудрі" дії Потебенька під час влаштування провокації проти патріота України Степана Хмари, його бездіяльність під час розслідування справи зникнення журналіста Георгія Гонгадзе, запопадливість при маскуванні злодіянь колишнього президента України Леоніда Кучми.

Запеклий комуніст, а значить українофоб Потебенько, скільки міг, заважав визнанню Голодомору актом геноциду проти української нації.

І тепер, коли цей екс-прокурор начіплює на себе орден, названий іменем одного із провісників Української держави, нагорода мимоволі девальвується до звичайної бляшанки, до "ордена", яким ще один українофоб Азаров нагородив відвертого ворога України Затуліна.

Від імені Львівської обласної організації Конгресу Українських Націоналістів ми звертаємося до Президента України Віктора Ющенка із проханням скасувати указ про нагороду. Просимо відповідним чином покарати тих працівників апарату Президента, які допустили подібне безглуздя.

Михайло ВОВК,
Микола ПШЕВЛОЦЬКИЙ,
Роман ДІДУСЬ, Андрій ГОРОДИСЬКИЙ,
Петро ГРУШЕЦЬКИЙ, Іван КУП'ЯК,
Андрій МИКУШ,
депутати Львівської обласної ради
від фракції Конгресу
Українських Націоналістів
"Національний Вибір"

ПРАВА ЛЮДИНИ

"ВСЬО БУДЄТ ДОНБАСС?"

Перші жертви правозахисної діяльності в Донецьку з приходом до влади антикризової коаліції.

20 березня 2007 року суддею Ворошиловського районного суду м. Донецька Міщенком винесено постанову про притягнення до адміністративної відповідальності члена КУН, голову Донецької обласної організації "Правовий захист" Вадима Черкаса, згідно з якою йому визначено покарання у вигляді 10 діб адмінарешту.

Розгляд справи відбувся на вимогу начальника Ворошиловського районного відділу міліції м. Донецька І. Островського та за вказівкою прокурора м. Донецька О. Ольмезова нібито за фактом "мелкого хулиганства, выразившегося в нарушении тишины, нецензурных выражениях и грубом поведении", яке мало місце в приміщенні прокуратури м. Донецька 26 січня 2007 року.

Вадим Черкас разом з потерпілими звернувся в прокуратуру з питанням щодо земельного "дерибану" в Донецьку. Замість того, щоб, згідно з законом, прийняти від них заяву, помічник прокурора в грубій формі виштовхнув Черкаса з кабінету, спричинивши йому легкі тілесні ушкодження, які були зафіксовані в судово-медичній експертизі, в результаті чого Черкас більше двох тижнів перебував на лікарняному.

Отже, у Донецьку закривають рот активістам-правозахисникам, членам КУН "по-донбасскі" – арештом, здійсненим з грубими порушеннями, без повідомлення учасників судового процесу, спільними зусиллями міліції, прокуратури і суду.

Керівництвом Донецьких обласних організацій КУН та "Правовий захист" подано апеляційну скаргу.

Марія ОЛІЙНИК,
заступник голови КУН, голова ДОО КУН,
заступник голови ВУТ "Просвіта"
ім. Тараса Шевченка, заст.
голови ДОО ВУТ "Просвіта" ім. Тараса
Шевченка, помічник-консультант
народного депутата
України Є. Гірника

ЗА ЄДИНУ ПОМІСНУ ПРАВОСЛАВНУ УКРАЇНСЬКУ ЦЕРКВУ

У Луцьку відбувся Волинський церковно-громадський форум "За Єдину Помісну Українську Православну Церкву".

Ініціаторами його проведення стали обласні організації Конгресу Українських Націоналістів, "Народного Союзу Наша Україна", "Батьківщини", УРП "Собор", "Свободи", НРУ, УНП. У заході узяли також участь представники духовенства й мирян єпархії, державні й громадські діячі, науковці та викладачі вищих навчальних закладів Волині, творча інтелігенція, представники молодіжних громадських об'єднань, учителі шкіл Луцька, студентська молодь.

Мета форуму, співголовами якого стали єпископ Луцький і Волинський Михаїл УПЦ КП та голова Луцької міської ради Б. Шиба, – розгляд та обговорення ідей об'єднання усіх гілок Православ'я в Україні та утворення Єдиної Помісної Української Православної Церкви.

Відкрив форум єпископ Луцький і Волинський УПЦ КП Михаїл з молитви "Царю небесний". Він доповів учасникам заходу про політичні передумови утворення Помісної Православної Церкви.

"Якщо український політикум бажає забезпечення національної єдності та державної цілісності, то повинен робити послідовні й рішучі кроки, аби ми мали єдину Помісну Українську Православну Церкву", – сказав він.

Перед учасниками форуму виступили також голова міськради Б. Шиба, голова постійної комісії Волинської обласної ради з питань духовності, культури, ЗМІ, релігії і зв'язків з політичними партіями, головний редактор газети "Сім'я і дім" І. Корсак, викладач Християнської етики Д. Корнелюк. Протоієрей Віктор Пушко, Луцький районний декан, викладач Волинської духовної семінарії прочитав доповідь: "Об'єднання Українського Православ'я: позиція ієрархії УПЦ МП".

Голова Волинської обласної організації КУН Є. Мельник закликав учасників форуму та всіх волинян до співпраці, аби в Україні постала Єдина Помісна Українська Православна Церква.

В обговоренні доповідей, що прозвучали на форумі, виступили: депутат Волинської обласної ради І. Гузь, професор історичного факультету ВДУ ім. Лесі Українки В. Колесник, голова Союзу Українок Волині, депутат міської ради Луцька Л. Ганейчук.

На завершення своєї роботи учасники форуму прийняли рішення:

1. Звернутися до Президента України В. Ющенка, Прем'єр-міністра України В. Януковича, Українського уряду, Голови Верховної Ради України О. Мороза, народних депутатів України, голів Волинської обласної та районних держадміністрацій, голів та депутатів органів місцевого самоврядування Волині, а також до священнослужителів і мирян Волині.

2. Звернутися з листом до Вселенського Патріарха Варфоломія.

3. З метою проведення різноманітних заходів щодо сприяння об'єднанню українського Православ'я утворити постійно діючий Волинський церковногромадський комітет "За Єдину Помісну Українську Православну Церкву". Співголовами комітету призначили єпископа Луцького і Волинського Михаїла та луцького міського голову Б. Шибу.

Валентина ЄГОРОВА,
голова секретаріату ВОО КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПОВАЖАЙМО МАЙДАН

Доволі швидко світ почав вбачати в Україні прикмети цивілізованої європейської держави з волелюбним народом. Після мирної помаранчевої революції Україну визнали державою з ринковою економікою.

І нехай ніхто не сміє применшувати роль і значення помаранчевої революції. Адже саме вона звільнила українське суспільство від пут страху, перестали наїжджати КАМАЗи на політиків, припинилися викрадення журналістів. Пригадаймо, як упродовж двох каденцій президента Л. Кучми Україну в світі сприймали як країну третього сорту, як під стінами уряду стояли учителі, медики, робітники, студенти, донецькі шахтарі, вимагаючи виплати затримуваних на рік-два зарплат, пенсій, стипендій.

Бандитська комуно-кадебістська кучмівська влада нищила тих, хто заважав. У цьому переліку також і спроба фізичного усунення Віктора Ющенка. Про все це слід неухильно пам'ятати.

Як і про те, що у часи прем'єрства Віктора Ющенка був призупинений спад ВВП одразу ж на 6 відсотків, зникли з економічного вжитку бартерні операції та інші різновиди пограбування народу, і до бюджету, нарешті, почали надходити "живі" гроші. Ці кошти й пішли на своєчасну виплату пенсій, зарплат і стипендій, на збільшення оплати праці освітянам, військовослужбовцям та іншим бюджетникам, на значне погашення державного боргу, накопиченого попередніми урядами.

А щодо уряду Юрія Єханурова, то його відправили у відставку нібито через те, що за тисячу кубометрів газу платив 90 доларів. Вже за кілька місяців потому В. Янукович радо погодився платити Росії 130 доларів за тисячу кубометрів. Кризова коаліція зробила вигляд, що нічого не відбувається. Але українці Сходу й Заходу одразу відчули, наскільки вони насправді близькі один одному у своєму спротиві грабіжницьким тарифам і наскільки брехливими були обіцянки Януковича про "покращення вашого життя вже сьогодні".

Закінчення. Початок на 1-й стор.

А візьміть комуністів та соціалістів. Їхні виборчі кампанії були не бідними. То що – вони ті гроші чесно заробили? Хіба шляхом політичної проституції. Однак кошти, витрачені ними на всілякі приманки для люмпенізованих виборців, зараз намагаються вилучити з народної кишені різноманітними способами, тобто відібрати у багатодітних родин, пенсіонерів, сиріт, робітників, селян. Адже комуністи де-факто – при владі.

Недарма після ганебного програшу 2004 року, після всіляких фальсифікацій, викрадання і заміни бюлетенів, відкріпних голосувань (подібних виборів, напевно, не бачили навіть в Африці чи Латинській Америці), Янукович зі своїми поплічниками-олігархами не сидів, склавши руки, а наполегливо готувався до виборів 2006 року. Олігархи, комуністи та соціалісти змінили політичну технологію, а виборчі перегони розпочали ще з листопада 2005 року. Під час зустрічей з людьми, особливо на Півдні та Сході України, безсовісно брехали, лякали виборців НАТО, СОТ, ЄС і досі продовжують це робити. Тоді як НАТО для України не що інше, як надійна, міцна опора, а ЄС – те ж саме, що одна спільна, гарно упорядкована заможна родина. Світова ж організація торгівлі необхідна Україні, щоб український товаровиробник мав можливість продати свою продукцію і співпрацював з розвинутими європейськими країнами. Натомість регіонали, комуністи та соціалісти замість загальнодержавних пріоритетів "годували" свого виборця "руским язиком" і ЄЕПом: цю "п'яту колону" утримують російські шовіністичні олігархи. От вона й розпустила зловісні кігті московського впливу по всій Україні.

Уряд Януковича цілком відповідає інтересам п'ятоколонників: скоротив до мінімуму фінансування Інституту національної пам'яті, започаткованого Віктором Ющенком разом з урядом Юрія Єханурова, зменшив видатки на україномовну пресу (чого варта лише історія виживання єдиної української "Кримської світлиці"), на виховання усвідомленого патріотизму молодого покоління.

Український народе! Обороняй сам себе! Ще не раз повернемося ми на Майдан – місце і символ перемоги українського народу над метастазами совєтчини – червоними директорами і комуно-кадебістами. Згадаймо, як після Помаранчевої революції вони набралися страху, як тікали (хоч і не всі), ніби щурі з корабля. Лише надмірна ліберальність нової влади дала їм можливість знову підняти голови та "розростися". Одначе народ сильний лише тоді, коли має національні ознаки, коли це український народ, а не збориско малоросів чи яничарів, а відтак – не продажний, не корумпований. Тільки національний народ встає воєдино проти загрози, плекає свою національну гордість і є організованим. Така нація не дасть себе топтати ніяким зайдам.

Протягом 2005 та 2006 років поширювалися думки про те, що мовляв, Віктор Ющенко не виконав своїх передвиборних обіцянок. Мовчать чи не помічають того, як багато змін відбулося за цей короткий час. Таких змін, котрі Л. Кравчук та Л. Кучма не спромоглися здійснити за 14 років. Президент Віктор Ющенко зупинив той режимний тероризм Л. Кучми, коли проти свого народу використовувались силові державні відомства – МВС та СБУ. Новий Президент мріяв зробити Україну цивілізованою європейською державою, і дещо йому таки вдалося, попри те, що Кучма своїх однодумців під час прихватизації перетворив на впливових олігархів.

Біда ще й у тім, що народ довірився словоблуддю регіоналів, комуністів, вітренківців, "п'ятої колони". А ті гуртом обливали брудом священну помаранчеву революцію, "Нашу Україну" та особисто Віктора Ющенка. Та й Юлія Тимошенко після відставки з посади глави уряду діяла не як політик, а як автомат Калашникова: стріляла у бік Президента і його команди, молола, як пустий млин. До того ж, у Віктора Ющенка було надто мало часу – всього лише рік цілковитих повноважень – аби виконати обіцяні на Майдані "бандитам – тюрми". Тим більше, що все це мала би втілити новообрана Верховна Рада (перш ніж передати справу до суду, треба зняти депутатську недоторканність з кожного бандита і злодія, а за це мають проголосувати більшість народних депутатів). Та не сталося, як гадалося. Чимало великих злодіїв знайшли притулок у В. Путіна: вони отримали російське громадянство, а потім дехто повернувся в Україну. Звісно, Янукович не дасть їм пропасти.

Президент Ющенко сподівався, що виборці приведуть до нового парламенту чесних і гідних обранців, котрі діятимуть в інтересах народу України. Та за партійними списками пройшли ті, кого люди не чули і не бачили, кого купляли, як котів у мішку. Результат виборів-2006 виявився найгіршим з усіх сподіваних. Тепер у ВР до 80 відсотків "лазаренків у законі".

Президент Ющенко також наполягав на тому, щоб депутати зняли з себе недоторканність, але підтримали ініціативу глави держави лише націонал-демократи. Тому кожен українець повинен замислитися: чи з чистим сумлінням він звинувачує Віктора Ющенка у невиконанні обіцяного на Майдані?

На мою думку, О. Мороз – безвідповідальний політик, кар'єрист. Головний соціаліст керує вищим законодавчим органом держави, як колишній комсомольський ідеолог, проводячи вікопомні голосування навіть у святу неділю. Не слід забувати, що саме Мороз заклав "венеричну бацилу" в пакетне голосування за політреформу з обмеженням президентських повноважень у грудні 2004 року. Мороз вже тоді вчинив зраду. Таким крутіям не місце у Верховній Раді України.

Ще одна заслуга Президента Ющенка – визнання Голодомору 1932–33 років – геноцидом української нації, а також продовження дискусії щодо визнання вояків ОУН-УПА борцями за незалежність України. Як міг, глава держави намагався "прочистити мізки" антикризовикам Морозу, Януковичу та Симоненку, щоб наблизити Україну до звання Європейська держава з гідним добробутом та самоусвідомленням. Значить, що Універсал національної єдності увійде до історії України, кризовики його підписали. Втім, ще чорнило на документі не висохло, як усі побачили, що вони керують на свій лад, ні з чим не рахуючись. Тому українському народові слід замислитися: як довго він ще терпітиме кризові коаліції і уряд В. Януковича та наругу над собою?

Шановні українці! Дорогі виборці! Все у ваших руках: пам'ятайте про це. Тримайтеся один одного, збільшуйте лави національно-демократичних сил, об'єднуйтесь в міцний фронт справді Нашої України. Український народе, вийди з-за лаштунків на сцену! Щасти вам, Боже!

Маруся БОДНАР,
Вінніпег, Канада

ГАНЬБА. ДАЛІ БУДЕ?

Зрозуміло, що подібні заяви "доручається" чи дозволяється робити політичній "черні" Партії регіонів. Натомість лідер фракції цієї партії у Верховній Раді Р. Богатирьова співає красивих пісень по "об'єднання України" (звичайно ж, під крилом Партії регіонів), а перший віце-прем'єр М. Азаров висловлює сподівання, що Президент Віктор Ющенко "очолить процес економічних реформ уряду Віктора Януковича" (!).

До речі – щодо реформ. На засіданні уряду минулого тижня прем'єр заявив про "початок економічних реформ, яких раніше не знала Україна". "Це вперше робиться в історії незалежної України. Все, що робилося до цього, було фрагментарне, на рівні регіонів, окремих галузей", – не кліпнувши оком, урочисто повідомив Янукович.

Справді, цього разу прем'єр має рацію – таки все в нас робиться "фрагментарно", без системного державницького підходу. Так було за часів Кравчука і Кучми, подібне відбувається і нині. Однак – хто б казав? Невже знайдуться наївні, котрі повірять у те, що теперішня урядова команда, ця строката компанія зі старих партгоспноменклатурників, комсомольських вискочнів і осіб з рекетирсько-кримінальним минулим, здатна ефективно керувати країною, не кажучи вже про якісь реформи?

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Тим часом БЮТ та "Наша Україна" заявили про відновлення дії комітету національного порятунку і закликали людей звертатися до Президента з проханням щодо термінового проведення дострокових парламентських виборів. У свою чергу, нарешті, подали ознаки здорового підходу до структурування вітчизняні націонал-демократи. Наприкінці минулого тижня Українська народна партія, Народний рух України, УРП "Собор", Республіканська Християнська партія та Партія відродження села підписали меморандум "Про створення блоку національно-демократичних та патріотичних сил". Можливо, з кількарічним запізненням, і лише перед реальною загрозою "донбасизації" всієї країни буде, нарешті, реалізовано політичний проект, свого часу не зовсім точно названий "Українською правицею"? (Втім, якщо знову на заваді не стануть амбіції "вождів" і "вождиків").

С.КІВАЛОВ (на прізвисько "Серьога Підра……й") – до М. АЗАРОВА: "Мало, Яновіч, дай єщьо".

Вочевидь, ситуація також вимагає більш відповідального і оперативного підходу в справі консолідації і на правому, націоналістичному крилі українського політичного спектру. Під питанням потреба наповнення конкретним, практичним змістом діяльності громадсько-політичного об'єднання "Національний вибір", створеного ще в жовтні 2005 року, до якого увійшли Конгрес Українських Націоналістів, ОУН, ОУН(р) та Всеукраїнське Братство ОУН-УПА. Зрозуміло, що конфігурація учасників може бути дещо іншою. Зрештою, й форми утворення можуть змінюватися, – це не так суттєво. Набагато важливіше – визначити стратегічні орієнтири, сформувати чітку позицію і наповнювати її конкретним змістом, йдучи до окресленої мети.

...Президент Віктор Ющенко переконаний, що призначення Анатолія Кінаха міністром економіки є "моральною ганьбою української політики". "Те, що відбулося сьогодні – призначення міністра економіки – це є ганьба, ганьба морального типу", – сказав він журналістам.

До цих справедливих слів все-таки варто додати, що, на жаль, ганебного в українській політиці набагато більше, ніж високого, чесного і красивого. Хоч як прикро, але до цього також доклали рук чимало з тих, хто йшов слідом за Президентом, хто прикривався ним, насправді виторговуючи для себе дивіденди...

Хоча – нам не легше від того, що подібна ганьба є покаранням помаранчевим за бездарно втрачені і пущені за вітром можливості, за політичну сліпоту і наївність, за невміння бодай на кілька ходів прораховувати наслідки своїх дій, за марнославство, беззубість, жадібність. Зрештою, для переважної більшості представників того табору, який ідентифікує себе "помаранчевим", втратити владу означає насамперед втратити можливість доступу до майна і грошових потоків; про національні інтереси у цьому зв'язку вони переважно згадують принагідно на трибунах чи перед телекамерами.

Набагато гірше те, що від подібної політичної маніловщини втрачає Україна – мільйони людей, які досі сподіваються, що коли-небудь у цій країні буде встановлено справедливість і порядок.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

Безліч таких, як він, мучеників за волю народу українського, згинули безвісти у численних катівнях Радянського Союзу. Йому ж Господь дарував справді велике щастя: крізь усі тортури пройшовши, вижити, побачити синьо-жовті знамена і тризуб над своєю незалежною Україною. І відчути усе безмежжя любові до сина та онуків. "Хто не мав онуків, той не знає, що таке любов", – щиро каже Іван Миколайович. Уявіть собі: ця людина і досі одноосібно укладає, редагує та власними зусиллями видає і розповсюджує легендарний часопис української національно-визвольної боротьби "Воля і Батьківщина"(!). Імперія зла канула в Лету, минули часи підпілля, а Іван Губка продовжує "лупати сю скалу". Бо Україна – вічна.

ВЕЛИКЕ ЩАСТЯ ІВАНА ГУБКИ

Старійшина національно-визвольної боротьби вважає, що настав час відновлювати Український національний фронт

Марта РИМАР

Нині жертовний патріот, один з основоположників Українського Національного Фронту, Спілки політичних в'язнів України та Конгресу Українських Націоналістів, соратник Слави Стецько Іван Губка приймає вітання з нагоди першого 75-річчя.

Ювілей великого сина України і дуже скромної людини співпав з 40-річчям Українського Національного фронту. З цієї нагоди 24 березня у Львові відбулося урочисте пошанування, під час якого відповідно до указу Президента України Віктора Ющенка ювіляру вручено орден "За заслуги" третього ступеня. Нагороду вручив голова Львівської облради Петро Олійник.

Такою ж відзнакою посмертно нагороджено одного з найактивніших провідників УНФ Зиновія Красівського (нагороду отримав син).

Науковці, письменники, політики, друзі та знайомі – загалом близько 150 осіб – прибули до Львова, щоб висловити шану Іванові Губці. Особливо припали до серця ювілярові сердечні здравиці від голови Львівської міської організації КУН Миколи Пшеволоцького, відомого українського поета, члена Української Гельсинської спілки, лауреата Шевченківської премії Ігоря Калинця, історика Ярослава Дашкевича, професора Івана Головацького. Від імені голови КУН Олексія Івченка ювіляра привітав заступник голови Володимир Борейчук.

75-ліття відомого борця за волю України стало ще одним приводом для небайдужих, аби замислитися над тим, що відбувається з Україною нині та яким чином нам, українцям, доведеться знову протистояти новітнім антидержавницьким навалам. За словами Івана Губки, переважна більшість учасників урочистостей зійшлася на думці: ТРЕБА ВІДНОВЛЮВАТИ УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФРОНТ. Ювіляр переконаний, що до влади в Україні прийшли чужинці та діти колишніх комсомольців, котрі ніколи Україну не будуватимуть, а найбільшим ворогом вважає того, хто крадькома спустошує народну кишеню. У разі перевиборів жоден з нині чинних народних депутатів, на думку Івана Миколайовича, не має права знову потрапити до Верховної Ради. Щоб усвідомити, яке високе моральне право має ця людина стверджувати саме так, варто хоча б побіжно глянути на життєпис Івана Губки.

Він родом з хутора Губки Жовківського району на Львівщині. Багатодітну батьківську родину "розкуркулили". Івана ж у 17-річному віці заарештували за співпрацю з національно-визвольним підпіллям: розповсюджував листівки, добував інформацію, пошту, ліки, папір для повстанців. За інформацією дослідника Василя Овсієнка, юнак витримав понад 100 допитів, тяжких тортур, карцеру, та ні в чому не зізнався. Військовий трибунал засудив молодого українця до 25 років позбавлення волі. Пройшов чимало різних таборів. У катівнях Степлагу мав особовий номер СХ-948 та "червону смугу" на справі, що означала "схильний до втечі". 1950 року перебував за 40 кілометрів від Караганди у так званій Долині Смерті (табір Спаськ), де щороку помирали від голоду та тяжкої праці до 32 тисяч ув'язнених (інформацію про це передали на волю естонці, які працювали в трупарні).

То є перші життєві університети молодої людини. Особливою віхою життя став самоназваний табір "Січ", де утримували лише українців. До уваги новітніх яничарів, які легко переходять з української мови на російську: такі в'язні сумління, як Іван Губка, організували у неволі... гуртки вивчення української мови, історії, літератури, утворили драматичний гурток. Фактично, там зібрався цвіт українського визвольного руху, тож Іван Губка мав нагоду познайомитися з багатьма дисидентами, в тому числі з братом головного командира УПА Василя Кука Іваном.

Через рік разом з ешелоном в'язнів потрапив до сумнозвісного Норильська, де довелося щодня по 12 годин працювати на будівництві. І коли навесні 1953 року розгорілося повстання, був у числі його активістів. Закінчилося тим, що 1 липня беззбройні в'язні вступили в рукопашний з автоматниками. Достеменна кількість загиблих досі не встановлена, а лік ішов на сотні. Відтак Іван Губка опинився на Колимі...

На хвилі "відлиги" 21 серпня 1956 року його звільнили і зняли судимості. Повернувся до України хворим через рік. На той час мати й брат винаймали кімнату в рідній хаті, яку змогли викупити через два роки... 1959 року вступив на заочне відділення Харківського інституту торгівлі, а з третього курсу перевівся до Львівського торгово-економічного інституту, який успішно закінчив. 1962 року одружився з уродженкою Житомирщини Валентиною Кукулівською, а через рік народився син Ростислав. Тоді родина подалася до Львова, де мешкає й досі.

Іван Губка не зрадив своїх вистражданих переконань і любові до України. Органічно влився до кола львівської опозиційної інтелігенції, підтримував знайомства з шістдесятниками – братами Горинями, Олександром Мартиненком, Ліною Костенко. На початку 1965 року від колишніх співв'язнів дізнався про створення підпільної організації "Український національний фронт" (УНФ), що поставила за мету виборювати незалежність України. Познайомився із Зиновієм Красівським та створив у Львові підпільну групу УНФ, яка розповсюджувала машинописний журнал "Воля і Батьківщина" (вийшло 16 номерів). У документах українського національного фронту становище України у Радянському Союзі оцінювалося як колоніальне, а майбутній розвиток вбачався лише у статусі незалежної самостійної держави з "народним соціалізмом", близьким до західноєвропейської соціал-демократії.

Набирала сили брежнєвська "благополучна" епоха. 1967 року у складі УНФ перебувало вже близько 500 осіб. Однак у березні Івана Губку арештували. З ним вів розмову сам голова КДБ при Раді Міністрів УРСР В. Нікітченко, який пообіцяв: "Не думайте, що ми зробимо з вас героїв, мучеників. Зробимо все, щоб про вас ніхто не знав, будемо судити кожного окремо, без свідків і таємно... Ніхто не знатиме, коли вас засудять, тож не буде про що говорити". 1 серпня Івана Губку засудили на 6 років позбавлення волі у таборах суворого режиму та на 5 років заслання. Відбував покарання у різних мордовських таборах, де мав нагоду спілкуватися з політв'язнями-повстанцями та шістдесятниками. Переніс тяжку операцію. Мало хто сподівався, що виживе, але Іван Миколайович одужав. До України повернувся восени 1977 року і поступово домігся права проживати разом із родиною.

1989 року Іван Губка став членом Української Гельсинської спілки та одним із керівників її обласної організації. Брав участь у підготовці фундаментального дослідження "Український національний фронт". Член Українського інституту освітньої політики у Мюнхені. Незмінний головний редактор відновленого часопису "Воля і Батьківщина", автор низки книг, а саме: чотиритомника "Дорогою боротьби", "Правда про Норильськ", "Пирятин: Перемога і трагедія", "Унівська битва", "Крах більшовицької імперії", "У царстві сваволі".

Конгрес Українських Націоналістів та редакція газети "Нація і держава" вітають друга Івана Губку зі славною життєвою віхою – 75-річчям. Зичимо Вам здоров'я з води та роси, усіляких родинних гараздів. Нехай та священна справа, заради якої Ви 19 років свого життя відсиділи у радянських таборах, зростає і утверджується щоднини зусиллями молодих українських патріотів. І нехай Україна квітне нині і прісно, і навіки віків.

25 березня минуло 95 років від дня народження патріота з Калуша Олекси Гірника, який у ніч з 21 на 22 січня 1978 року на Тарасовій Горі в Каневі висловив протест проти тоталітарного режиму актом самоспалення. Указом Президента України Олексі Гірнику присвоєно звання Героя України (посмертно).

Світлій пам'яті
Великого сина
України –
Олекси Гірника,
який спалив себе
за Україну
на Тарасовій Горі.

СПОВІДЬ

Не прощався, сину,
Я з тобою.
Пішов я стрімко
У небуття...

Любив я щиро
Вкраїну рідну.
Любов лишилась
На все життя.

... Піднявсь на Гору,
Вклонивсь Тарасу.
Обняв думками
Вкраїну всю.

Й полинув тихо –
В краї далекі,
Злетів у вічність
На небеса.

А смерть моя
Відлунням билась
В широких водах
Серед Дніпра.

Дніпрові хвилі
Її понесли,
На крилах сонця,
Надій, добра.

Цвіте калина
Та й на Чернечій,
Пташки відносять
Цвіт до Карпат.

Народе вічний
Згадай про мене.
Здіймай наш стяг,
Неси в віках.

Марія Самборська,
член КУН,
м. Скалат,
Тернопільська область

ЗВЕРНЕННЯ

ХТО ПОСТАВИТЬ У СПРАВІ КРАПКУ?

Представники депутатської групи "Національний вибір" Жидачівської районної ради Я. Ягніщак, В. Попадин, В. Юрович і В. Брухаль, депутати Львівської обласної ради від фракції КУН М. Вовк, М. Пшевлоцький, А. Городиський, Р. Дідусь, А. Микуш, П. Грушецький, І. Куп'як, а також народний депутат України від КУН (фракція "Наша Україна") Є. Гірник звернулися з депутатським запитом до МЗС України, консула України в Республіці Чорногорія і голови чорногорського міста Подгориця, в якому вимагають зробити все можливе для встановлення обставин загибелі нашого співвітчизника Михайла Городняка.

Свого часу мешканець села Грусятичі Жидачівського району Львівської області М. Городняк у пошуках заробітку потрапив у Республіку Чорногорію. Перед поверненням додому він був убитий і пограбований у місті Подгориці.

Завдяки допомозі депутатів Львівської облради народного депутата України Є. Гірника і представника МЗС України у Львівській області В. Караченцева тіло вбитого було доставлено додому.

Але залишилося найголовніше: розслідування обставин вбивства і пошук винних. Активізувати процес слідства покликане Генеральне консульство України в Чорногорії. Проте численні телефонні дзвінки родини вбитого в Чорногорію, крім витрат значних нічого не принесли.

У зв'язку з цим депутати вимагають від МЗС України взяти під свій контроль проходження слідства за цією справою. Водночас вони просять сприяння в активізації ходу розслідування з боку голови міста Подгориці.

Михайло ВОВК

УКРАЇНСЬКИЙ КРИМ

КРИМ – НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА УКРАЇНИ

Останнім часом у Криму неспокійно. Шовіністи, підбурювані продажними політиками, відверто вдаються до антиукраїнських, антидержавних виступів. Дійшло до того, що недавно група проросійськи налаштованих осіб влаштувала пікет біля представництва Президента України в Криму, викрикуючи гасла на кшталт "Геть українських окупантів з Криму!".

Чи справді це так? І взагалі, чому нині так наполегливо деякі посадові особи сусідньої держави відкрито демонструють територіальні претензії до Криму? Як відбувався процес приєднання Криму до тодішньої Української РСР?

За відповіддю на ці запитання ми звернулися до книги відомого історика Володимира СЕРГІЙЧУКА "Український Крим", в якій із залученням великого документального матеріалу розповідається про спільну історичну долю Криму й України, зокрема, про передачу півострова Україні в 1954 році.

За браком газетної площі не будемо акцентувати увагу читача на українській більшості півострова в період Кримського ханства, на включення Криму до українського народногосподарського організму вже наприкінці XVIII століття, на об'єднавчих процесах Криму з Україною у 1918 році. Натомість спробуємо проаналізувати перебіг подій, пов'язаних з передачею півострова УРСР у 1954 році.

"Можна погодитися з П. Вольвачем, – пише у своїй книзі Володимир Сергійчук, – що рішення про передачу Кримської області зі складу Російської Федерації Україні було породженням колективної думки вищого керівництва тодішнього СРСР. Без участі старої сталінської гвардії – Маленкова, Молотова, Кагановича, Ворошилова, Булганіна – воно б не відбулося. Позиції Хрущова на той час у партії і державі не були настільки ще сильними, аби самочинно вирішувати долю такого стратегічно важливого регіону, як Крим. Як фахівець, що серед кремлівського керівництва був найбільш обізнаним з сільським господарством і тривалий час очолював УРСР, Хрущов добре знав: перебуваючи в складі РРФСР, Кримська область залишалася фактично в економічному просторі України (Сільський час. – 1999. – 9 квітня)".

"На думку відомого правознавця В. Буткевича, – пише далі автор, – "кримське питання чи не вперше в історії радянської держави стали розв'язувати у суворій відповідності з існуючим законодавством (мається на увазі національне питання) за більш-менш демократичною процедури. Спершу (якщо брати республіканський рівень) це питання розглядалося в Раді Міністрів РРФСР, яка після його вивчення дійшла висновку про доцільність "передачі Кримської області до складу Української РСР". Свою пропозицію Рада Міністрів РРФСР подала до Президії Верховної Ради РРФСР, яка спершу довідалася про думку керівних органів України щодо пропозиції Ради Міністрів РРФСР. Отримавши принципову згоду України, Президія прийняла таку постанову: "Президія Верховної Ради РРФСР за участю представників виконкомів Кримської обласної і Севастопольської міської Рад депутатів трудящих розглянула пропозицію Ради Міністрів РРФСР про передачу Кримської області до складу Української РСР.

Враховуючи спільність економіки, територіальну близькість і тісні господарські та культурні зв'язки між Кримською областю і Українською РСР, а також беручи до уваги згоду Президії Верховної Ради Української Республіки, Президія Верховної Ради РРФСР вважає за доцільне передати Кримську область до складу Української Радянської Соціалістичної Республіки" (Радянська Україна. – 1954. – 27 лютого).

Після цього Президія Верховної Ради РРФСР направила свою постанову до Президії Верховної Ради СРСР. А Президія Верховної Ради УРСР розглянула на своєму засіданні 13 лютого 1954 року питання "Про подання Президії Верховної Ради РРФСР по питанню передачі Кримської області до складу Української РСР".

Вищий законодавчий орган УРСР ухвалив таку постанову: "Обговоривши подання Президії Верховної Ради РРФСР по питанню передачі Кримської області із складу РРФСР до складу Української РСР, внесене на розгляд Президії Верховної Ради СРСР, Президія Верховної Ради Української РСР висловлює сердечну подяку Президії Верховної Ради Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки за цей великодушний, благородний акт братнього російського народу.

Український народ з почуттям глибокого задоволення і палкої вдячності зустріне рішення про передачу Криму до складу Української РСР як нове яскраве виявлення безмежного довір'я і щирої любові російського народу до українського народу, нове свідчення непорушної братньої дружби між російським і українським народами.

Уряд України подбає про дальший розвиток і процвітання народного господарства Криму.

Президія Верховної Ради Української РСР відповідно до подання Президії Верховної Ради Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки постановляє:

Просити Президію Верховної Ради Союзу РСР передати Кримську область із складу Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки до складу Української Радянської Соціалістичної Республіки".

Факт прийняття постанов Президіями Верховних Рад двох республік створив між ними відповідні правові відносини у формі "джентльменської угоди". Вона, з огляду на міжнародне право, є джерелом юридичним, міжнародно-правовим документом, якщо він укладений органом держави, який має на те повноваження.

Припинити дію "джентльменської угоди", як і письмового договору, може лише нова угода між цими державами. Проте ця угода була укладена з питання, вирішення якого тягло за собою зміну державних кордонів двох республік. А через те, що такі питання були поставлені до відома загальносоюзних органів влади, то остаточне затвердження угоди належало їм.

З цією метою 19 лютого 1954 року було скликано засідання Президії Верховної Ради СРСР, на яке запросили представників усіх зацікавлених сторін.

Від "російського народу": Голова Президії Верховної Ради РРФСР Тарасов М. П., заступник Голови Ради Міністрів РРФСР Маслов В. О., секретар Президії Верховної Ради РРФСР Зимін І. М.

Від "українського народу": Голова Президії Верховної Ради УРСР Коротченко Д. С., перший заступник Голови Ради Міністрів УРСР Гречуха М. С., секретар Президії Верховної Ради УРСР Нижник В. Є.

Від Кримської області: перший заступник голови виконкому Кримської обласної Ради депутатів трудящих Лялін М. М., голова виконкому Сімферопольської міської Ради Катков М. М., голова виконкому Севастопольської міської Ради Сосницький С. Ф.

Голова Президії Верховної Ради РРФСР М. П. Тарасов у своєму виступі заявив:

"Кримська область, як відомо, займає весь Кримський півострів і територіально прилягає до Української Республіки, будучи немовби природженим продовженням південних степів України. Економіка Кримської області тісно пов'язана з економікою Української Республіки. З географічних та економічних міркувань передача Кримської області до складу братньої Української Республіки є доцільною і відповідає загальним інтересам Радянської держави" (Радянська Україна.– 1954.– 27 лютого).

На закінчення свого виступу М. П. Тарасов зачитав Постанову Президії Верховної Ради РРФСР і попросив Президію Верховної ради СРСР затвердити подання з цього питання.

У відповідь Голова Президії Верховної Ради УРСР Д. С. Коротченко сказав, що рішення Президії Верховної Ради РРФСР з вдячністю і схваленням зустрінуто всім українським народом і запевнив Президію Верховної Ради СРСР, що з боку Українського уряду буде приділена належна увага дальшому розвиткові народного господарства Криму і підвищенню матеріального та культурного добробуту трудящих Кримської області.

Наприкінці свого виступу він зачитав Постанову Президії Верховної Ради УРСР від 13 лютого 1954 року, якою Кримська область приймалася до складу Української РСР.

Під час обговорення питання виступили заступник Голови Президії Верховної Ради СРСР Ш. Рашидов, члени Президії О. В. Куусінен, М. М. Шверник, які підтримали рішення РРФСР про передачу Кримської області Україні.

Завершуючи обговорення, виступив Голова Президії Верховної Ради СРСР К. Є. Ворошилов.

Після його виступу Президія Верховної Ради СРСР одноголосно затвердила Указ про передачу Кримської області зі складу РРФСР до складу УРСР у такій редакції за оригіналом:

"О передаче Крымской области из состава РСФСР в состав УССР.

Указ от 19 февраля 1954 г.

Учитывая общность экономики, территориальную близость и тесные хозяйственные и культурные связи между Крымской областью и Украинской ССР, Президиум Верховного Совета Союза Советских Социалистических Республик постановляет:

Утвердить совместное представление Президиума Верховного Совета РСФСР и Президиума Верховного Совета УССР о передаче Крымской области из состава Российской Советской Федеративной Социалистической Республики в состав Украинской Советской Социалистической Республики" (Сборник законов и указов Президиума Верховного Совета СССР. 1937–1975. – М., 1975. – Т. 1. - С. 104–105).

Але, щоб згідно з тогочасним радянським законодавством цей Указ набрав чинності, він мав бути затверджений Верховною Радою СРСР. І вона 26 квітня 1954 року на роздільних засіданнях Ради Союзу і Ради Національностей ухвалила закон про передачу Кримської області до складу УРСР.

Спроби знайти в акті передачі Криму порушення норм міжнародного права, як вважає цілком слушно В. Буткевич, безперспективні, сучасне міжнародне право визнає правомірність добровільної передачі суверенітету над певною територією однієї державою іншій за домовленістю між ними. Цей інститут міжнародного права називається цесією. Єдина умова, яка ставиться перед державою, котра отримала територію, провести оптацію, тобто надати можливість населенню переданої території вибрати старе чи нове громадянство. У випадку з передачею Кримської області необхідності в оптації не було, бо, відповідно до статті 21-ї Конституції СРСР 1936 року, "для громадян СРСР встановлюється єдине громадянство".

До речі, офіційні документи про передачу Криму Україні не пов'язують цей акт "з 300-річчям возз'єднання України з Росією". Про цю дату просто згадали в своїх виступах у Кремлі М. П. Тарасов, Д. С. Коротченко, Ш. Рашидов та К. Є. Ворошилов (Радянська Україна. – 1954. – 27 лютого).

А офіційна влада на півострові тоді висловлювалася тільки схвально щодо цього акту. Так, перший секретар обкому партії Д. Полянський, виступаючи 5 травня 1954 року, заявив: "Крим у складі Української Республіки буде розвиватися ще швидше і повнокровніше".

І справді, за період перебування Криму у складі України тут зроблено дуже багато для розвитку економічної, соціально-побутової й гуманітарної сфер.

Саме тому прикро, що знаходяться на сьогодні люди, які, заперечуючи очевидне, нагнітають протистояння й розпалюють на півострові ворожнечу та напруженість.

Подібне можна сказати і про Севастополь, який багато хто в Росії (як і дехто в Криму) досі вважає російським містом, котре ніколи не передавалося Україні, оскільки воно, мовляв, на той час було безпосередньо підпорядковане Москві. Але це вже тема іншої публікації.

Підготував
Микола ПРИБЕРЕЖНИЙ

ГЕРОЙСЬКИЙ ЧИН

ОДИН ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ...

Карпатська Україна – героїчна спроба створення Української держави

64 роки відділяють нас від славних і трагічних подій Карпатської України. На жаль, з кожним роком стає все менше тих, хто зі зброєю в руках піднявся проти агресії фашистських окупантів на захист молодої держави. То був час незвичайного піднесення, патріотизму і самопожертви заради високих ідеалів.

Ірина БЛИСКАВКА

10 жовтня 1938 р. Чехословаччина, до складу якої на той час входили землі Закарпаття, офіційно оголосила себе федерацією трьох народів: чехів, словаків та українців. А вже наступного дня уряд Праги визнав автономний уряд Карпатської України. Прем'єр-міністром новоствореної автономії став А. Бродій. Він активно виступав за приєднання Закарпаття до Угорщини, що, безумовно, не влаштовувало Чехословаччину. Тому 26 жовтня 1938 р. його усунули з цієї посади, а новим прем'єр-міністром був призначений доктор теології Августин Волошин. Столицею автономії стало місто Хуст.

12 лютого 1939 р. відбулися вибори до Сейму Карпатської України. У них взяли участь 92,5% населення, з яких 92,4% проголосували за Українське національне об'єднання (УНО), яке очолював А. Волошин. З тих славних і трагічних днів ми нині повинні взяти історичний урок для згуртування політичних сил, для розбудови незалежної України. Тоді всі депутати Сейму стали членами Українського Національного Об'єднання. Слід зазначити, що УНО на Закарпатті було майже унікальним явищем в історії України: задля добра держави національно свідомі представники народу дружно об'єдналися в єдину політичну силу. Такої національної єдності в Україні не було споконвіків – нема й сьогодні, коли національно-демократичні сили розпорошені на безліч партій, які замість того, щоб об'єднуватися в патріотичному державотворчому напрямі, паплюжать одні одних, наближаючи катастрофічну перспективу для нашої Батьківщини.

Ще у вересні 1938 р. в Ужгороді було створено Українську національну оборону, яка пізніше була реорганізована в "Карпатську Січ". Мозком генштабу Карпатської Січі був М. Гузар-Колодзінський, а його радником – Р. Шухевич, майбутній генерал-хорунжий УПА.

Згодом саме карпатські січовики у важкі березневі дні 1939 року здійснили подвиг, що викликав подив й шану в світі та здобув визнання всієї нації. Повідомлення про бій на Красному полі, про величезну мужність і високий патріотизм карпатських січовиків з'явилися на сторінках

газет усього світу. Симпатії світової громадськості були на боці захисників Карпатської України. Вони гідно зустріли фашистських агресорів на Красному полі під Хустом і віддали життя за незалежну державу. Ця битва навіює порівняння з подіями, що відбулися під Крутами, коли 300 студентів до останнього боронили рідний край. Як і герої Крутів, січовики не змогли зупинити краще озброєного і в багато разів чисельнішого ворога, але вони затримали його майже на добу, давши можливість Сейму проголосити незалежність Карпатської України.

15 березня 1939 року був перший і останній день існування незалежної держави Карпатської України. Засідання Сейму проходило вже під гуркіт зброї угорсько-фашистської армії. Августин Волошин і всенародно обраний Сейм розуміли своє трагічне становище, але вони свідомо пішли на засідання і вибори президента, щоб перед усім світом заявити про свої державні змагання і не підкоритися ворогові.

Той кількаденний опір Карпатської Січі справедливо можна вважати початком Другої світової війни. Адже це був перший збройний опір, який зустрів на своєму шляху німецький тиран.

Карпатська Україна виникла у центрі Європи тоді, коли остання була поневолена фашистами; виникла наперекір їхній волі. Наприкінці 30-х років вона виявилася єдиною державою, де невелика гілка українського народу проголосила свою незалежність і заявила про бажання жити державним життям. Такої можливості не мали ні українці, які перебували у складі СРСР, ні українці під владою Польщі та Румунії. Однак вони дивилися на Карпатську Україну як на спробу відновлення української державності. В цій героїчній спробі головну роль відіграли збройні сили – Карпатська Січ, яка першою в Європі дала рішучий бій агресору. В той час, коли війська вермахту без бою увійшли в Прагу, напівозброєні січовики, студенти та гімназисти Карпатської України, Східної Галичини, Буковини та інших українських земель своїми грудьми закрили загарбникам дорогу на Хуст – столицю незалежної держави. Сотні їх загинули на Красному полі, а згодом тисячі були розстріляні та закатовані у численних в'язницях і концентраційних таборах. Їхня смерть не була марною. Ідея незалежності збереглася в пам'яті закарпатців назавжди, виливши згодом у масовий рух за возз'єднання краю з Україною після завершення Другої світової війни.

Наш святий обов'язок – віддати честь людям, які ціною власного життя творили Українську державу. Слава про їхні вчинки житиме вічно в наших серцях!

Слава героям України!

м. Львів

ЗАУВАГИ З ПРИВОДУ

НЕ ЗНАЮЧИ БРОДУ...

Помилки у книзі про УПА особливо прикрі

Степан СЕМЕНЮК

Якось потрапив я на презентацію брошури Віктора Ідзьо "Українська Повстанська Армія – згідно зі свідченнями німецьких та радянських архівів. Львів, 2006". Почуте спонукало мене купити книжку і прочитати її уважно. І не весело стало від прочитаного.

У передньому слові написано, що таке дослідження публікується вперше. Саме таке дослідження, справді, публікується вперше, бо хоч публікацій про постання і діяльність УПА і в Україні, і за кордоном появилось вже багато, але видання, де було б допущено стільки помилок і неточностей, мені ще не доводилося зустрічати.

Так, на стор. 9 читаємо: "Як засвідчують таємні архівні документи, німецьке військове командування й таємна поліція "гестапо" створили перші відділи АК, якій надали озброєння для протистояння ОУН і УПА". Але ж АК була створена в 1939 році, одразу після поразки Польщі, і створили її польські кадрові офіцери, а не гестапо. До 14.02.1942 року ця організація називалась Звйонзек Валькі Збройней (ЗВЗ), і німці її поборювали. Неправда й те, що Армія Крайова мала на Волині сто військових баз.

"Як бачимо із документів, (яких?) керівництво ОУН згуртувала терористична діяльність німецьких і польських фашистів з АК на Волині", – пише автор. Не зовсім так. Керівництво ОУН і нас всіх згуртувала ідея боротьби за Українську Державу з окупантами. ОУН для цієї мети і була створена. Нас гуртувала перша точка Декалогу. Терор окупантів змушував нас до такої чи іншої дії на даному терені в даний час.

"28 січня–3 лютого 1929 року на базі УВО утворилась ОУН". Це також не зовсім точно, бо тією базою були також інші націоналістичні організації, а УВО, крім того, до 1932 року діяла як окрема організація.

Цікаво було б знати, з яких архівів автор дізнався, що Р. Шухевич учився в Німецькій військовій академії в Мюнхені та ще й перед Другою світовою війною. Р. Шухевич має аж надто багато заслуг перед Україною, тож не треба йому додавати того, чого не було.

На стор.17 автор подає, що на *грудень 1941 року* (курсив мій. – **С.С.**) у тюрмах західноукраїнського регіону перебувала велика кількість в'язнів і що начальник НКВС Філіпов надіслав план евакуації в'язнів у тилові області. Боже мій, та ж у червні 1941 року всі в'язні в західних областях України були або розстріляні, або вивезені в тилові області. А в листопаді у нас уже всюди панували німці.

30 червня 1941 року ОУН проголосила відновлення Української Держави, а не створення, як пише Віктор Ідзьо, а Я. Стецько очолив Українське Державне Правління, а не Українську державу, і більшість членів УДП не були членами ОУН.

Не відбираючи у Т. Боровця заслуг перед Україною, треба сказати, що він був тільки отаманом, яких історія наша знала чимало. Автор не подає жодного документа, який свідчив би про те, що А. Левицький санкціонував боротьбу проти німецько-румунських окупантів. З румунами Т. Боровець і його "Січ" не зустрічалися. Все, що чинив Боровець до ліквідації німцями "Поліської Січі" 16 листопада 1941 р., було в погодженні з німецьким військовим командуванням у Рівному, бо тоді інакше не могло й бути.

"Поліська Січ" Т. Боровця постала щойно на початку серпня 1941 року і не вживала назви УПА. Це була просто українська міліція, а Боровець був її окружним командантом в Сарнах. Німці її розв'язали в листопаді того ж року, бо вона виконала свою роботу. Вся "Січ" перейшла до шуцманшафту, а Боровець виїхав до Польщі, звідки повернувся навесні 1942 р. і почав організувати нову "Січ". Каральних акцій проти німців Боровець провів небагато. Цікаво знати, як Боровець у 1942 році міг проводити карально-терористичні акції проти вермахту на фронті? (с. 51) Відділи "Січі" діяли тільки на схід від Сарнів і на захід від Олевська. Ніколи не проводили вони жодних антинімецьких, а тим більше антибільшовицьких акцій в Галичині чи на Київщині.

Цікаво було б знати хоч що-небудь про діяльність УПА вже з 15 вересня 1941 року, про що згадує Є. Стахів, який має таке ж відношення до УПА, як, скажімо, Боровець до АК.

Віктор Ідзьо ніяк не може розібратися з тим, хто ж стояв біля витоків УПА. То читаємо, що першим організатором УПА був Т. Боровець (а може, і Є. Стахів!?), то автор твердить, що "Першим командувачем УПА був пол. Д. Клячківський". А ось ще одне відкриття: "Весною в ряди УПА вступив колишній полковник УНР Л. Ступницький, якому пол. Шелест передав посаду командира УПА-Північ, підвищивши його до чину генерала". Але ж до постання УГВР в серпні 1944 р. ніхто в УПА не надавав вищих старшинських чинів, а тим більше генеральських. Не міг цього зробити і Шелест.

На стор. 60 читаємо: "УПА-Північ була організована в жовтні 1942 року". Тоді не було ані УПА-Північ, ані "Захід". Була просто УПА. Створення згаданих військових одиниць сталося кількома місяцями пізніше, вже в 1943 р.

Воєнні Округи УПА "Тури", "Заграва" та інші були північно-західніми, а не південно-західними. Групу "Турів" організував і командував до початку вересня 1943 р. "Олег" – Микола Якімчук-Ковтонюк, а Юрій Стельмащук – "Рудий" прийняв командування від "Олега". С. Затовканюк – "Пташка" був командиром ВО "Богдан", а не "Заграва".

"Агресивна політика німецького імперіалізму змусила "шуцманів" українців з німецької поліції разом зі зброєю в 1943 році масово перейти в УПА", – пише автор. То не зовсім так, вони перейшли за наказом ОУН, зрештою, не всі.

Не варто твердити, що праця Т. Боровця "Армія без держави" цікава з точки зору свідчень та великої кількості апробованих джерел. У ній взагалі нема посилань на будь-які джерела чи документи, про що він сам пише: мовляв, не мав під рукою архіву. Це, звісно, дивує: тридцять років після війни перебуваючи на Заході, маючи, за його словами, контакти з А. Левицьким, і не мати доступу до архівів? Щось незрозуміле. Але хоч як би там було, книга Боровця – то спогади отамана, перенасичені літературною фікцією.

Розмови з німецьким військовим командуванням на Рівненщині вела не УПА, як пише наш автор, а "Поліська Січ". Так само і з ген. НКВС Лукіним. У Житомирському обласному архіві є документи про ці розмови.

"Утім, на Волині діяла УПА, яка зайняла щодо німецького правління в Україні ворожу позицію", – читаємо на с. 79. А УПА на інших теренах яку позицію займала, пронімецьку?

На територію України Червона Армія вступила вже в 1943, а не в 1944 році, як думає автор, і відразу відчула опір зі сторони українських націоналістів. Про це, до речі, пише у своїй книзі "Дело всей жизні" маршал А. Васілевський. Радянське командування боялося головним чином нашого морального впливу на червоноармійців, а не збройного опору, хоч і цього не легковажило.

На сторінці 86 читаємо: "Однак політичний провід Організації Українських Націоналістів (якої?) та певні керівники УПА в цей час були під наглядом німецьких спецслужб". Це вже звинувачення, взяте просто з "блокнота агітатора КПСС". Не було жодної "братовбивчої війни між ОУН(б) і ОУН(м) в справі дивізії "Галичина" – це ще одна вигадка автора. Просто, перші були проти, другі – за організацію дивізії.

Тяжко повірити, що автор проаналізував німецькі та радянські архіви і знайшов у них, що "улітку 1943 року УГВР...", бо УГВР постала влітку 1944 року.

Як бачимо, у невеличкій книжечці допущено стільки неточностей, суперечних тверджень та висновків, що необізнаному читачеві дуже тяжко розібратися: хто є хто і чому так діяв? І це при тому, що автор постійно повторює: "Як засвідчують документів...", "Як бачимо з документів...". Та, незважаючи на всі хиби книги, вона є певним внеском у висвітлення історії українського визвольного руху ХХ століття.

СВІТЛО І ТІНЬ

У ПОЛОНІ МАЛОРОСІЙСЬКОГО МІФУ

Василь ЗАЄЦЬ,
"Нація і держава"

Пророк нашого народу Тарас Шевченко твердо вірив у те, що

... правда оживе,
Натхне, накличе, нажене
Не ветхеє, не древлє слово
Розтлєнноє, а слово нове
Між людьми криком пронесе
І люд окрадений спасе...

Здавалося б, що в незалежній Україні мають, нарешті, сповнитися великі пророцтва її великого сина. На жаль, цей процес просувається надто повільно, тож "слово розтлєнноє" продовжує і сьогодні блукати Україною, заважаючи синам і донькам її прозрівати.

Зареєстрована у 2000 році торгова марка "Усе для школи" пропонує нашим педагогам та учням хрестоматійні збірники з української літератури. Враховуючи страшний розгром, якого зазнали українське книговидання, українська школа з вини промосковського режиму Кравчука та Кучми, можна лише вітати таку діяльність громадської організації "Форум видавців" та приватного видавничого підприємства, які стали засновниками цього проекту. Проте в цій корисній справі, на жаль, не обходиться без болісних прорахунків і втрат, про що промовисто свідчить десятий випуск серії "Українська література", присвячений творчості Івана Нечуя-Левицького (автори-упорядники – критик, літературознавець Євген Баран та письменник, літературознавець Степан Процюк).

"Я вчився у сільській школі, де не було жодних "вольностей" щодо сприймання класики. Нечуй-Левицький уявлявся мені неймовірно нудним, малоцікавим письменником. Навчання у вищому навчальному закладі додало небагато штрихів до розуміння класика. І от після тридцяти років, коли я сам почав викладати в університеті курс української класичної літератури, забронзовілий іконостас для мене ожив. Я цікавився докладніше не лише творчістю Нечуя-Левицького, а і його життям. Був вражений: як мало ми знаємо про хрестоматійних письменників, як іноді поверхово розуміємо їх. Нечуй-Левицький одразу став мені ближчим, рідніщим, дорожчим...", – такий вступ до розмови про письменника (автор – Степан Процюк) звучить багатообіцяюче, але тут же насторожує твердження Євгена Барана: "Нечуй-Левицький для мене – класика української літератури, яку не завжди читають, але з якою спокійніше". Пронизана тяжким болем за рідний народ творчість Нечуя-Левицького аж ніяк не в'яжеться з поняттям спокою. Навпаки, вона будить в душах українців неспокій, що кличе їх до пошуків порятунку, до боротьби за отчий край. Невиразно, плутано звучить і така характеристика творів письменника, яку дає Євген Баран: "...більшість його героїв поєднували у собі християнське моралізаторство із виразно націоналістичною пропагандою. А тому залишалися утопійними при всій реалістичності зображення. Знову ж таки, актуальність деяких Нечуєвських утопій є національно вражаючою, бо, відмовившись від них, ми відмовляємо собі у перспективі національного існування..."

По-перше, в героях Нечуя-Левицького немає нічого утопічного. І не тому, що майже всі вони не схильні до християнського моралізаторства та ще й пов'язаного (невідомо тільки, як і навіщо) з націоналістичною пропагандою. Лише "нові люди" Нечуя-Левицького займаються такою пропагандою, але й вони далекі від християнського моралізаторства. А головне, все в них реальне: і критика існуючого ладу, і пропаганда націоналізму як єдино спасенної для України політичної концепції. По-друге, сам Євген Баран, називаючи Нечуєві "утопії" національно вражаючими, такими, без яких зникає перспектива національного існування, мабуть, сам того не бажаючи, стверджує не утопічність, а виняткову реалістичність Нечуєвих образів. Незрозуміло тільки, для чого шановному критику вдаватися до таких плутаних розумувань, тим більше, що рецензований збірник адресований педагогам та учням, яким потрібні не хитромудрі філософські екскурси, а повернення до них справжнього Нечуя-Левицького – переконаного українського націоналіста, одного з геніальних глашатаїв цієї філософсько-політичної концепції.

Нечіткість, а то й хибність позиції притаманна й іншим авторам випуску. Так, намагаючись дати оцінку роману "Хмари", Олександр Білецький пише: "Ідучи за Гоголем, Нечуй-Левицький однак не став його наслідувачем і, звичайно, не піднявся до широчіні його типових узагальнень. Не піднімався він і до ідейно-художнього рівня Шевченка. Ми бачимо, як обережно він підходить до актуальних питань сучасності. Реалізм його – обмежений. Почасти це пояснюється причинами, які "не залежать" від нього, почасти відсутністю у нього прямих зв'язків з революційним рухом, почасти його особистим характером.

Письменник, обдарований великою творчою уявою, він далеко не завжди управляв нестримним польотом своєї фантазії. Глибокий знавець народного побуту, він не завжди розумів, що в ньому є провідним і суттєвим. Прекрасний стиліст, він часто впадав в одноманітність, що приводила його до трафаретів, або в прориви, що виражалися в упрощенні, в примітивізмі, в деякій "олеографічності" його портретів і пейзажів. Він не сильний в психологічному аналізі. Він явно зловживає, наприклад, прийомом повідомлення "снів" своїх персонажів, не завжди задумується, що дають для розуміння того чи іншого характеру ці сновидіння.

Гумор його не підлягає сумніву, але іноді він доводить його до шаржу, до поверхової карикатури".

І все це має стосуватися письменника, якого Іван Франко називав "колосальним, всеобіймаючим оком України", великим оповідачем, епіком, і ставив його в один ряд з такими корифеями, як Лев Толстой, Тургенев, Достоєвський, Панас Мирний! Та не міг іти за Гоголем той, хто написав глибоку і переконливу розвідку "Непотрібність великоруської літератури для України і для Слов'янщини (Сьогочасне літературне прямування)". Твердити, що Нечуй-Левицький "не піднявся до широчіні його (Гоголя) типових узагальнень", може тільки людина, яка перебуває в полоні русофільських, москвофільських вигадок про те, що українські письменники мали неодмінно бути меншовартісними учнями "старших братів" – російських письменників. Насправді ж, навіть такі велети, як Гоголь, не могли бути нашими вчителями. Згадаймо хоча б гоголівський гімн "Русі-тройке", продиктований шовіністичними мареннями про якусь особливу місію Московії. Про яку "широчінь типових узагальнень" веде мову наш критик?

Всупереч принизливим оцінкам Олександра Білецького слід наголосити на тому, що широчінь Нечуєвих узагальнень дає нам право вважати його великим продовжувачем великої справи Тараса Шевченка. Не обережно, а з усією рішучістю і однозначністю підходив письменник до оцінки актуальних питань сучасності. Чого варті, наприклад, такі слова Павла Радюка в романі "Хмари: "... я був недавнечко на селі: бачив, яке життя нашого народу, бачив, які там порядки. Тепер у селах більше шинків, ніж шкіл. Ті школярі, що виходять з школи, і самі не тямлять, як себе шанувати, чи в шаг, чи в карбованець. Вони не поважають народу й своєї національності і самі не тямлять, що вони за люде! Не народ, а якусь збавлену череду писарів та панських лакеїв готує тепер народна школа на Україні. А голови обдирають народ вкупі з писарями й жидамишинкарями. Жиди поять народ, беруть в заставу часом останню одежину. Люде позичають гроші й дають за проценти своє поле на кілька год голові та багатирям. Це все я говорю про села. А що сказати про наші городи, про порядки в городах?".

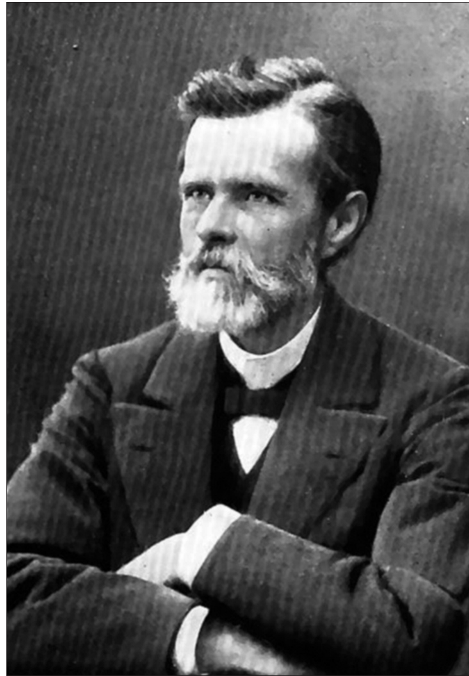

Українофіли, що зібралися в салоні професора Дашковича, гнівно відреагували на виступ молодого революціонера:

"Деякі схопилися з місця й не дали й скінчить Радюкові.

– Скрутить вас треба залізними обручами, щоб ви не вигадували нісенітниці. Лучче б ви не вчились, лучче б ви нічого не робили, ніж мали б напхать у голови отих ідей! – репетував Воздвиженський".

А ось ще один характерний фрагмент з "Хмар":

"Дашкович почав кричать крізь сон. Його збудили, кров кинулась йому в голову: його душило в грудях, душило коло серця. Він насилу одійшов і опам'ятавсь.

"Чудний і страшний сон! – думав Дашкович, – це не сон, а мої тривожні думи заворушились... Каламутне море заливає Україну, і вона завалюється в його... А я й сам незчувся, як тонув у тому морі і... втопив свою Ольгу й усіх своїх дітей: одбив їх від свого народу, не передав навіть їм рідної мови, не передав їм симпатій до рідного краю, до народу. Я заблудивсь в дорозі й своїх дітей завів в якісь нетрі та пущі..."

Намагаючись принизити рівень Нечуєвого таланту, знецінити, а то й перекреслити його роль в розвитку української національної ідеї, в підготовці української національної революції, Олександр Білецький в перекрученому вигляді подає образ головного героя роману "Хмари", революціонера Павла Радюка, трактує його як такого собі наївного селюка, який марно пробує зблизитися з народом завдяки носінню українського національного одягу. Далека від правди і така репліка О. Білецького: "Його (Радюка) декларації на національні теми в салоні професора Дашковича перед представниками київської аристократії свідчать про те саме. А проте хіба, наприклад, більш зрілий і серйозний Чацький не розсипав перли свого розуму й красномовства перед Фамусовим та Скалозубом і перед Софією, яка ще менше може його зрозуміти, ніж Ольга Дашкович Радюка?". Те, що Білецький намагається висміяти як наївні "декларації на національні теми", було насправді голосом українського народу, початком його пробудження.

Пустопорожньою є фраза Білецького про відсутність у Нечуя-Левицького прямих зв'язків з революційним рухом, бо ж саме він, як і його великий попередник Тарас Шевченко, був натхненником українського революційного руху, означенованого іменами Дмитра Донцова та Миколи Міхновського. Дезінформацією є розуміння з приводу нестримного польоту Нечуєвої фантазії, яка, мовляв, заводила його не туди, куди треба. Насправді ж, всі фантазії письменника-націоналіста були підпорядковані його великій мрії про волю і долю рідного краю, тими дивовижними польотами він намагався піднести дух земляків, вселити в них віру в те, що запорожці не зникли безслідно, що вони ще повстануть на нашій не своїй землі, і тоді збудеться давня мрія про перемогу життя над смертю, що так натхненно оспівав Нечуй-Левицький у фантазії "Бідний думкою багатіє".

Як глибокий знавець народного побуту Іван Нечуй-Левицький не міг не розуміти, що в ньому є провідним і суттєвим. Вже один з перших його творів "Дві московки" не залишає місця для таких вигадок. Письменник яскраво і переконливо показав, що причина всіх бід українців полягає в засиллі московського імперіалізму. Тож провідною і найсуттєвішою в нашому житті є боротьба за подолання духовної обмеженості баби Параски та баби Палажки, провінційних батюшків і матушок, науковців типу Дашковича, а відтак плекання духу національної консолідації і готовності до бою за національне звільнення. Що ж до звинувачень на адресу Нечуя-Левицького в тому, що "він не сильний у психологічному аналізі", у недосконалості його гумористичного обдарування, то всі вони мають залишитися на совісті критика, який, всіляко принижуючи нашого національного велета, змушений все-таки про людське око закінчити свою неправдиву критику "визнанням" того, що "при всій обмеженості свого реалістичного мистецтва Нечуй-Левицький – значне явище в історії української літератури і заслуговує з боку наших читачів і критиків більшої уваги, ніж та, яка приділялася йому до цього часу".

Насправді ж, Нечуй-Левицький не просто значне, а визначне, надзвичайне явище, до того ж не тільки в історії української літератури, а й в історії всього українського народу. Маємо сприймати його як нашого сучасника, як великого соратника в ще не закінченій боротьбі за волю і долю України. Нечуй-Левицький справді потребує далеко більшої нашої уваги, ніж це було досі. А для цього необхідно докорінно змінити сам підхід до оцінки творчості письменника. На жаль, присвячений йому випуск видання "Усе для школи" не може втішити нас новим підходом до справи. Замість того, щоб наголосити на головному в творчості письменника – на її антимосковському пафосі, на оспівуванні революційного пориву передової частини українства, у збірнику матеріали підібрані так, що Нечуй-Левицький знову, як і в радянські часи, постає як нецікавий літератор. І це проявилося в підборі не лише уривків з критичних статей, а й творів письменника, фрагменти з яких наводяться в збірнику. Ні повість "Кайдашева сім'я", ні роман "Князь Єремія Вишневецький" не є визначальними для Нечуя-Левицького. Уривки ж зі статті "Непотрібність великоруської літератури для України і для Слов'янщини", відібрані упорядниками, не належать до найбільш суттєвих у цьому творі.

Складається враження, що укладачі, перебуваючи в полоні драгоманівського провансальства, надто ретельно потурбувалися про те, як би не образити "старшого брата", якому завжди була не до вподоби наша українська правда, який ніколи не хотів і досі не хоче, щоб ми, українці, мали своїх корифеїв і вміли їх належним чином цінувати.

Малоросійський міф заважає належним чином оцінити творчість корифея української літератури, світоча національної духовності, сказати, нарешті, про нього "не древлє слово розтлєнноє, а слово нове".

НОВІ ВИДАННЯ

900 ДОКУМЕНТІВ ПРО ГЕТЬМАНА

Чернігівці першими побачили книгу, в якій зібрані унікальні матеріали про Івана Мазепу і його добу

Ірина НАКОНЕЧНА

У рамках чернігівської виставки "Світ книги-2007" різні видавництва презентували чимало нових видань, однак справжньою перлиною став збірник "Доба гетьмана Івана Мазепи в документах", представлений видавничим домом "Києво-Могилянська академія". Це видання ще не вийшло повним накладом, та навіть сигнальний примірник викликав жваве зацікавлення гостей виставки.

За роки незалежності було зроблено чимало спроб достовірно відтворити вітчизняну історію доби Гетьманщини, проте чимало документів того періоду й досі залишаються недоступними навіть дослідникам. "Наш проект має на меті дати нове життя цій призабутій, а подекуди й малодоступній спадщині", – каже упорядник збірника, історик, журналіст, мазепознавець, дослідник Гетьманщини Сергій Павленко.

"Доба гетьмана Івана Мазепи в документах" якраз і є зібранням таких унікальних документів – універсалів, листів, спогадів генеральної старшини, наказів гетьмана, навіть доносів. Загалом – 900 матеріалів, які висвітлюють життя й діяльність тогочасних провідників. Основний масив текстів – копії з оригіналів, у різний час, починаючи з XIX ст., видрукуваних істориками та краєзнавцями; проте є й матеріали, які вперше відкриваються для широкого загалу, зокрема, тексти деяких напрочуд цікавих тогочасних судових справ. Вони, як роз'яснює Сергій Павленко, "дозволяють ознайомитися з особливостями тодішньої системи правосуддя, а крім того, сповнені подробиць про побут, життя, моральні цінності українців". У цьому контексті слід зазначити, що упорядник збірки приділив особливу увагу документам, які передають колорит доби правління Івана Мазепи, доби бароко. Це описи майна, міст, земель, тестаменти, купчі грамоти, дані про встановлення кордону на півдні України й візит матері гетьмана до Москви тощо.

Кожен документ є достовірним свідченням того, що саме роки правління Івана Мазепи є важливим і переломним моментом української історії, доба піднесення національного духу й виборювання української державності. В цьому контексті особливо прикметні документи, що містять зведення з місць бойових дій – кореспонденція воєначальників, спогади учасників боїв без зайвих "прикрас", однак із вельми яскравими і напрочуд цінними для сучасного читача "живими" деталями передають атмосферу на полі бою і за його межами. Прикметно, що в контексті вікопомної битви під Полтавою до книжки включено не лише спогади козацької старшини й оточення гетьмана Івана Мазепи, а й цілий масив свідчень полонених українських та шведських вояків, супротивників московського війська. Особливо цікаві тут розділи "Допити шведів та їхніх союзників" і "Допити козацької старшини і козаків". Упорядник наголошує, що справді лише частина мазепинців, потрапивши до рук росіян, намагалися вигороджувати себе, перекладаючи "вину" на гетьмана, інші ж поводилися зовсім інакше.

Такі речі виразно переконують нас у тому, що рішення порвати з Москвою насправді було зовсім не "примхою зрадника-гетьмана", як про це досі торочать імперські ідеологи, а органічною необхідністю, вистражданою і цілковито усвідомленою чільними представниками тогочасної військової, політичної й духовної еліти, виразником волі якої й виступив Іван Мазепа.

ІЗ НАРОДУ

КРІЗЬ ТЕРНИ

Святослав КОСТЕЛЬНИК, "Нація і держава"

"Ми тут, у провінції, самі по собі. І кожен робить, хто що може. Молодим, хоча й національно свідомим людям, важко пробитися через ту зневіру й агресію, яку сіють київські можновладці. Такі ж, як я, люди середнього віку здебільшого геть у всьому зневірилися. Ото й залишається на все місто кілька диваків на кшталт мене", – пише в листі до редакції мешканець Кіровограда Борис Курганський.

Усе правильно – крім "диваків", звісно. "Диваками" таких людей свідомо й цілеспрямовано намагалися виставити окупаційні можновладці в сов'єцькі часи: мовляв, "чєво ім нє хватаєт в странє развітова саціалізма", що вони, попри вказівки "єдінай і нєдєлімай партії", рідну мову забували відмовляються... Нібито ті часи давно минули і в Лету канули – аж ні, можновладці ж бо залишилися навіть не такі самі, а – ті самі, окупаційні, і бути в Україні українським патріотом так само важко, а іноді й так само небезпечно, як і тоді, й точнісінько так само цих сміливих, розумних, талановитих людей нині намагаються виставити "диваками"...

Борис Курганський, як можна судити з виданої ним книжечки "Земляки", котру він надіслав до редакції "Нації і держави", – саме така людина. Ні до журналістської чи книжної справи, ні до літератури, ні – ширше – до гуманітаристики він жодного стосунку не має. Працював у системі споживчої кооперації, зараз у бізнесі, людина нібито ж із зовсім іншої царини знань, аніж та, що передбачає уміння й можливість використати вербальні, сиріч словесні засоби для формулювання й поширення ідей. Одначе людина мисляча, креативна, адекватна до життя, а притому – українець, через що йому, як і кожному нормальному українцеві, не може не боліти душа, дивлячись на всю оцю, як він слушно пише, зневіру й агресію, яку нам намагаються прищепити до всього рідного, живого, щирого, істинного – національного. І йому просто не залишається нічого іншого, як лиш робити те, що й мусить робити кожен патріот, незалежно від фаху чи будь чого іншого – виявляти свій патріотизм на ділі, а не "на печі", сиріч боротися. Нехай у наших умовах це дуже часто означає "доводити очевидне" – але ж хтось мусить його доводити!

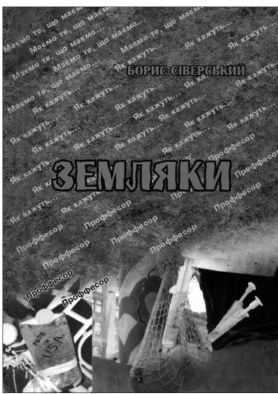

Отак із щоденної живої роботи душі й періодичної "боротьби з подразниками" постала книжечка Бориса Курганського "Земляки", підписана псевдонімом Борис Сіверський – не з бажання за цим псевдонімом "приховатись", а з бажання самоідентифікуватися уродженцем української Сіверщини, чим шановний автор із повним правом пишається. Увійшли під її обкладинку кілька статей і навіть дещиця римованих рядків, якими автор якраз і виконує оту неголосну,точніше некрикливу, а вкрай необхідну роботу патріота – коли треба, сказати суспільству те, що воно, суспільство, неодмінно мусить почути саме зараз. Чи то про "сапагі гаспадіна Жіріновскава в водах тьоплава южнава моря", чи про "совковий" псевдоінтернаціоналізм, чи про маразматичні "адкравенія" божевільних українофобів, яким автор уміло й переконливо дає гідну відсіч, чи про інші такі ж важливі й актуальні речі.

Сам факт того, що "Земляків", як пише шановний автор, так ніхто на Кіровоградщині й не взявся розповсюджувати (бояться?!), а проте вони виходять хай і невеликим, але вже другим накладом, – багато про що промовляє. Нам, українцям, нині конче потрібне отаке правдиве слово "з народу", жодним чином не позначене майже неодмінним тепер присмаком "олжі заради вигоди", який так часто зустрічається в писаннях "професійних". Так, із професійного погляду в словах пана Курганського-Сіверського зустрічається чимало хиб, як мовно-стилістичних, так подекуди й фактологічних, – а проте слова його живі й істинні, а тому нерідко важать значно більше, ніж стократно звірена з правописом і енциклопедіями, але відверто брехлива пропаґанда. Котра, до речі, тому й намагається виставити патріотів диваками, що – боїться їх!

ВІД АВТОРА

ПРОГУЛЯНКА ІЗ ЗАДОВОЛЕННЯМ І НЕ БЕЗ МОРАЛІ

Наталка ПОЗНЯК-ХОМЕНКО, журналіст

Нещодавно мені зателефонувала подруга й попросила приглядіти за її 5-місячною донькою – у неї в родині сталася трагедія і потрібно було відлучитися на день. Маючи певний досвід (доні рік і 8 місяців, а на підході – друга малеча), я погодилася, тим паче, що дитина виявилася напрочуд спокійною й миролюбною. Пообіді ми всією родиною, прихопивши Соломійку на візочку, вийшли на прогулянку. І тут я почала помічати на собі здивовані погляди перехожих – одна жінка навіть зупинилася і довго не могла відірвати від нас очей. Зрештою, я почала розуміти їхній невеличкий шок: не кожного дня зустрінеш на вулиці пару, в якої одне маля ледве зіп'ялося на ноги, інше ще у візочку, а третє вже впевнено прозирає маминим животом.

Хоча, якщо подумати, нічого дивного в цьому бути не повинно. Ще для наших бабусь-прабабусь 8-10 дітей у родині – це була норма. Звичайно, виживали не всі, але, пройшовши таку сувору школу життя, брати й сестри підтримували одне одного, як могли, заміняючи часто і маму з татом, і няньку, і вчителя. Нині ж друга дитина в родині вважається ледь не подвигом, а вже третя-четверта викликає справжній шок і поголос за спиною: і як вони збираються цих дітей ставити на ноги?

Згадалося, як сама у 17 років поставила батьків перед фактом, що їду до Києва складати іспити самостійно, без їхнього супроводу, а в 25 оголосила повну фінансову незалежність від них. Мама потім довго ображалася на мене, мовляв, не чужі ж, але я розуміла – без цього я не стала б твердо на власні ноги і не досягла б у житті того, що маю зараз. Звичайно, ґуль і синців було достатньо, але це був МІЙ досвід, який не вичитаєш у жодній книжці і не купиш у жодному супермаркеті.

Чомусь раніше батьки більше довіряли своїм дітям. Власне, в них виходу іншого не було, особливо якщо вони працювали в колгоспі з ранку до ночі. І мріяли, що ось нашим дітям житиметься краще. А ці ж діти, виховані батьківською мрією, передавали її у спадок своїм дітям. А оскільки від держави очікуваного полегшення не надходило, батьки намагалися компенсувати це власною опікою. На всіх її не вистачало, тому й скоротилися наші родини до 1–2 нащадків, забезпечених усім, крім власного життєвого досвіду.

А між тим, життя ніколи легким не було. І в цьому є якась вища мудрість, – адже лише долаючи труднощі, можна чогось навчитися і чогось у житті досягти. І саме родина мала би стати і першою школою життєвої мудрості, і прихистком, куди повертаєшся після всіх життєвих негараздів, щоб, відпочивши й переосмисливши все, йти вперед.

Нещодавно в селі Сокиринці на Чернігівщині познайомилася з однією жінкою, в якої – семеро дітей. На запитання, чи не важко їй було, вона відповіла, що важко лише з першими, а там усе стається якось само собою – як Бог дає дитину, то й дає на дитину. Головне – щоб у родині панувала любов, повага і підтримка.

Щоправда, для того, аби жінки не боялися народжувати, варто було б подбати, щоб любов, повага і підтримка панували не лише в родині, а й у суспільстві, державі загалом. І тоді четверо дітей кобзаря Тараса Компаніченка чи троє малят барда Едуарда Драча сприйматимуться радше як норма, а не виняток. А самими лише гаслами "Кохайтеся!" проблеми не вирішити.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"

Замовлення №

Наклад 60 000 примірників

Ціна договірна